

АНАЛІЗ ЗМІН УМОВ ПДВ ТА ЙОГО ВІДШКОДУВАННЯ З ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ ЗА ОСТАННІ РОКИ

Н. О. Чередниченко,

ст. викладач кафедри «Фінанси,
банківська справа та страхування»;

О. Ю. Куракіна,

бакалавр, ФЕУ-114

*Запорізький національний технічний
університет, м. Запоріжжя, Україна*

Анотація

Податок на додану вартість (ПДВ) – це непрямий податок, який входить в ціну товарів (робіт, послуг) та сплачується покупцем, але його облік та перерахування до державного бюджету здійснює продавець. ПДВ є не тільки потужною складовою надходжень до державного бюджету, але й виступає інструментом стимулювання експорту. Податковий кредит – це сума коштів, яку платник податків повинен сплатити до відповідного бюджету. До податкового кредиту відносяться суми податку, плачені або нараховані у разі здійснення операцій з придбання або виготовлення товарів та послуг, придбання (будівництво, спорудження, створення) необоротних активів (у тому числі у зв'язку з придбанням або ввезенням таких активів, як внесок до статутного фонду та при передачі таких активів на баланс платника податку, уповноваженого вести облік результатів спільної діяльності), отримання послуг, наданих нерезидентом на митній території України, та в разі отримання послуг, місцем постачання яких є митна територія України, ввезення необоротних активів на митну територію України за договорами оперативного або фінансового лізингу, ввезення товарів та необоротних активів на митну територію України.

Аннотация

Налог на добавленную стоимость (НДС) – это косвенный налог, который входит в цену товаров (работ, услуг) и уплачивается покупателем, но его учёт и перечисление в государственный бюджет осуществляет продавец. НДС

является не только мощной составляющей поступлений в государственный бюджет, но и выступает инструментом стимулирования экспорта. Налоговый кредит – это сумма средств, которую налогоплательщик должен уплатить в соответствующий бюджет. В налоговый кредит относятся суммы налога, плачены или начисленные при осуществлении операций по приобретению или изготовлению товаров и услуг, приобретение (строительство, сооружение, создание) внеоборотных активов (в том числе в связи с приобретением или ввозом таких активов в качестве взноса в уставный фонд и при передаче таких активов на баланс налогоплательщика, уполномоченного вести учёт результатов совместной деятельности), получение услуг, предоставленных нерезидентом на таможенной территории Украины, и в случае получения услуг, местом поставки которых является таможенная территория Украины, ввоз внеоборотных активов на таможенную территорию Украины по договорам оперативного или финансового лизинга, ввоз товаров и / или необоротных активов на таможенную территорию Украины.

Summary

Value Added Tax (VAT) – an indirect tax that is included in the price of goods (works, services) and paid by the buyer, but his account and transfer to the state budget provides the seller. VAT is not only a powerful component of government revenue, but also an instrument of export promotion. Tax Credit – a sum of money which the taxpayer has to pay to the budget. The tax credit include the amount of tax charged placheni or in the case of transactions of purchase or production of goods and services, the acquisition of (building, construction, creation) of fixed assets (including in connection with the purchase or importation of such assets as a contribution to the charter fund and in the transfer of assets to the balance of the taxpayer authorized to keep records of the results of joint activity) for services provided to non-residents in the customs territory of Ukraine, and in the case of a service delivery point which is the customs territory of Ukraine, the import of fixed assets into Ukraine under contracts or operational leasing, transportation of goods and / or non-current assets on the territory of Ukraine.

Ключові слова:

ПДВ, Податковий Кодекс України, податковий кредит, податкова накладна.

Ключевые слова:

НДС, Налоговый Кодекс Украины, налоговый кредит, налоговая накладная.

Key words:

VAT Tax Code of Ukraine, tax credit, tax bill.

Актуальність

Тема актуальна і може становити інтерес як для широкого кола громадськості, так і для фахівців в області економіки, фінансів,

підприємництва. Актуальність даної статті обумовлена тим, що в сучасній економічній сфері накопичено достатньо умов, які здатні підштовхнути нас до розуміння того, що податки є невід'ємним елементом взаємодії економічних стосунків між платником податків і державою.

Метою статті є дослідження законодавчого та нормативно-правового аспекту нарахування ПДВ, змін умов цього податку, дослідження його відшкодування з держбюджету.

Для досягнення мети було вирішено такі завдання:

1. Досліджено законодавчу базу аспекту нарахування ПДВ.
2. Визначено зміни нарахування ПДВ.
3. Зазначено зміни державного відшкодування податку.

Виклад основного матеріалу

30 грудня 2016 року Президентом України був підписаний Закон від 21.12.2016 № 1797-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні», який набрав чинності з 1 січня 2017 року.

Відповідно до змін, внесених Законом № 1797 до п. 201.1 ПКУ, код товару згідно з УКТ ЗЕД та код послуги згідно з Державним класифікатором продукції та послуг стали обов'язковими реквізитами податкової накладної для всіх без винятку товарів і послуг [1].

Закон торкнувся і податку на додану вартість. Розглянемо основні з цих змін.

Зміни передбачають механізм зупинення органами ДФСУ (Державна Фіскальна Служба України) реєстрації «ризикових» податкових накладних в ЄРПН (Єдиний Реєстр Податкових Накладних). Можливе відновлення реєстрації у разі надання платником відповідних пояснень.

Платники податків, крім випадків постачання підакцизних товарів та товарів, ввезених на митну територію України, мають право вказати код товару згідно з УКТ ЗЕД (Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності) або код послуги згідно з Державним класифікатором продукції та послуг не повністю, але не менше ніж чотири перших цифри відповідного коду.

Під час зазначення коду товару згідно з УКТ ЗЕД та коду послуги згідно з Державним класифікатором продукції та послуг не

застосовуються штрафні санкції за помилки, які були допущені в заповненні податкової накладної до 31 грудня 2017 року включно [2].

Відтепер органи казначейства будуть автоматично здійснювати бюджетне відшкодування ПДВ у порядку надходження заявок. Відшкодування може здійснюватися без попереднього висновку органів ДФСУ.

Якщо База оподаткування постачання товарів або послуг більша фактичної ціни постачання таких товарів або послуг, платники податків мають можливість скласти не пізніше останнього дня місяця, у якому були проведені такі постачання, зведену податкову накладну з урахуванням сум податку, розрахованих виходячи з перевищення бази оподаткування над фактичною ціною, визначених окремо по кожній операції з постачання товарів або послуг [3].

Відбулися зміни щодо граничних строків реєстрації податкових накладних та розрахунків коригування до таких податкових накладних в ЄРПН.

Для податкових накладних або розрахунків коригування до податкових накладних, складених з 1 по 15 день (включно) календарного місяця – до останнього дня (включно) місяця, в якому вони були складені.

Для податкових накладних або розрахунків коригування до податкових накладних, складених з 16 по останній день (включно) календарного місяця – до 15 числа (включно) місяця, наступного за місяцем, у якому вони були складені [4].

Також збільшено термін реєстрації податкових накладних та розрахунку коригування до таких податкових накладних в ЄРПН зі 180 до 365 календарних днів. [4]

У разі зупинення реєстрації податкової накладної або розрахунку коригування до такої податкової накладної в єдиному реєстрі перебіг зазначеного строку переривається на період зупинення їх реєстрації та відновлюється з дня припинення процедури зупинення їх реєстрації.

Зміни торкнулися нарахування штрафних санкцій за порушення термінів реєстрації в ЄРПН податкової накладної або розрахунку коригування, а також допущення помилок при зазначенні обов'язкових реквізитів податкової накладної починаючи з 2017 року.

Допущення продавцем товарів або послуг помилок під час зазначення обов'язкових реквізитів податкової накладної, виявлених контролюючим органом за результатами перевірки, проведеної за заявою покупця, – тягне за собою накладення на платника податку – продавця, штрафу в розмірі 170 гривень та зобов'язання виправити такі помилки [4].

Зміни торкнулися і податкового кредиту

У разі якщо платник податку не включив у відповідному звітному періоді до податкового кредиту суму податку на додану вартість на підставі отриманих податкових накладних/розрахунків коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в ЄРПН, таке право зберігається за ним протягом 365 календарних днів з дати складення податкової накладної або розрахунку коригування. У разі зупинення реєстрації податкової накладної або розрахунку коригування перебіг зазначеного строку переривається на період зупинення їх реєстрації та відновлюється з дня припинення процедури зупинення їх реєстрації [5].

Виключено пункт, згідно якого податкова накладна, що містить помилки в обов'язкових реквізитах (крім коду товару згідно з УКТ ЗЕД), які не заважають ідентифікувати здійснену операцію, її зміст (товар або послугу, що постачаються), період, сторони та суму податкових зобов'язань, є підставою для віднесення покупцем сум податку до податкового кредиту.

Податкова накладна та/або розрахунок коригування до неї, складені та зареєстровані після 1 липня 2017 року в ЄРПН платником податку, який здійснює операції з постачання товарів або послуг, є для покупця таких товарів/послуг достатньою підставою для нарахування сум податку, що відносяться до податкового кредиту та не потребує будь-якого іншого додаткового підтвердження.

Надано право на перенесення податкового кредиту, підтвердженого документальною перевіркою контролюючого органу, при реорганізації шляхом приєднання або злиття з іншим платником ПДВ до складу податкового кредиту правонаступника.

Висновок

Дослідивши нормативно-законодавчу базу можна зробити висновки. Зміни нарахування ПДВ та відшкодування з держбюджету істотно відчутні у нововведенні.

Отже, для тих, хто в 2017 році претендуватиме на бюджетне відшкодування, остаточно залишаться лише ті обмеження, які встановлені пп. «б» п. 200.4 ПКУ, а саме: суми ПДВ, які платник бажає повернути з бюджету, мають бути фактично сплачені постачальникам або в бюджет, у попередніх або у звітному періоді; сума заявленого бюджетного відшкодування не може бути більшою за залишок суми податкового боргу та ліміту реєстрації ПН/РК на момент подання декларації з ПДВ, у якій міститься ця заява. Тобто, якщо є від'ємне значення з ПДВ, спочатку за його рахунок погашаємо борг з ПДВ перед державою, а вже що залишиться, можна і повернути. Але в межах ліміту реєстрації [6].

Крім цього, слід враховувати і наявність (або відсутність) коштів у держави [7].

Список використаних джерел

1. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні [Електронний ресурс] : Закон України від 21.12.2016 № 1797-VIII до п. 201.1 // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1797-19> (дата звернення: 29.04.2017).
2. Податковий кодекс України. Пункт 35-1 підрозділу 2 розділу 20 [Електронний ресурс] : Податковий кодекс України від 06.12.2016 № 1774-VIII // Верховна Рада України: офіц. веб-портал. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page50> (дата звернення: 11.04.2017).
3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI до п. 201.4 ст. 201 // Кодекси України : офіц. веб-портал. — Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/podatkovij_kodeks_ukraini/statja-201.htm (дата звернення: 24.02.2017).
4. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI до п. 201.10 ст. 201 розділ V // Верховна Рада України: офіц. веб-портал. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page30> (дата звернення: 22.04.2017).
5. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI до п. 198.6 ст. 198 // Верховна Рада України: офіц.

веб-портал. — Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page28>
(дата звернення: 20.03.2017).

6. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI п. 200-1.3 // Верховна Рада України: офіц. веб-портал. — Режим доступу: (дата звернення: 20.03.2017).
7. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI п. 55 підр. 2 р. 20 // Верховна Рада України: офіц. веб-порт